

Uppdatering av förvaltningsstadgan på grund av revideringen av bygglagen m.m.

STF 11.11.2024

554/00.01.01.00/2021

Mer information:

stadsjuristen Lena Filipsson-Korento, tfn 050 354 0121

stadsdirektören Christoffer Masar, tfn 050 411 0163

fornamn.efternamn@grankulla.fi

Beredning inför uppdateringen av förvaltningsstadgan

Stadsfullmäktige godkände stadens uppdaterade förvaltningsstadga 16.9.2024 (§ 38). Vi konstaterade då att det förslag som behandlades inte inbegrep de ändringar i förvaltningsstadgan, vilka orsakas av revideringen av markanvändnings- och bygglagen, utan dessa förs separat till behandling hösten 2024. Den nya bygglagen träder i kraft 1.1.2025. Samtidigt träder en ändring av markanvändnings- och bygglagen i kraft. I och med ändringen upphävs paragraferna om byggande och lagens namn ändras till lagen om områdesanvändning. Den tredje nya lagen som anknuter till revideringsprojektet är lagen om datasystemet för den byggda miljön.

Beredningen inför den andra fasen av uppdateringen av förvaltningsstadgan utfördes som tjänsteinnehavarberedning. De ändringar som beror på den nya bygglagen gäller endast samhällstekniska utskottet, byggnadsutskottet och stadsstyrelsen. Därför har endast dessa organ behandlat den uppdaterade versionen i anslutning till revideringen av markanvändnings- och bygglagen. Byggnadsutskottet behandlade ärendet vid sitt möte 25.9.2024 och samhällstekniska utskottet vid sitt möte 8.10.2024. Båda utskotten antecknade för egen del för kännedom uppdateringsförslagen av förvaltningsstadgan utan att ge några anvisningar för beredningen.

Samtidigt granskades dock även några andra bestämmelser, särskilt i förhållande till kommunallagen. I den senaste uppdateringen uteblev också vissa ändringar som hänför sig till bildningsväsendets institutionella organisation. Under den fortsatta beredningen har vi också gjort några ytterligare nödvändiga uppdateringar.

I **bilagan** presenteras uppdateringarna av förvaltningsstadgan i två spalter. I den vänstra spalten finns bestämmelserna i förvaltningsstadgan som fullmäktige godkände 16.9.2024 och i den högra spalten motsvarande bestämmelser som vi föreslår att uppdateras. De ändrade avsnitten är markerade med gult och de avförda överstrukna.

Ändringsförslag på grund av att bygglagen träder i kraft

Kommunförbundet har utfärdat flera cirkulär om bygglagen. I cirkuläret 13/2023 behandlas bland annat ändringar som gäller beslutanderätten. Som bilaga till cirkuläret finns en förteckning över befogenhetsbestämmelserna i bygglagen. Jämfört med markanvändnings- och bygglagen föreskrivs i bygglagen mer befogenheter för kommunen. Därför ska myndigheten med befogenheter definieras i stadens förvaltningsstadga. Det handlar alltså inte till alla delar bara om att korrigera laghänvisningarna i förvaltningsstadgan.

Uppdateringen av befogenhetsbestämmelserna påverkas också delvis av den så kallade ändringsserien till bygglagen. Det görs redan nu ändringar i bygglagen, och lagpropositionen har överlämnats till riksdagen i september 2024 (RP 101/2024 rd). Målet är att även den reviderade bygglagen ska träda i kraft 1.1.2025. I beredningen har vi försökt ta hänsyn till ändringsseriens inverkan på förvaltningsstadgan. Vi förbereder oss dock på att vissa ändringsbehov kan komma fram även senare till följd av den reviderade lagen eller tillämpningen av lagen. Om så sker tas uppdateringen av förvaltningsstadgan upp till behandling igen. I detta skede är det viktigaste dock att före 1.1.2025 internt i stadens organisation bestämma den befogenhet som inte har definierats i lagen.

Länken till cirkuläret <https://www.kommunforbundet.fi/cirkular/2023/cirkular-3-om-bygglagen-forberedelser-infor-lagarnas-ikrafttradande>

och direkt till bilagan

<https://www.kommunforbundet.fi/sites/default/files/media/file/Bilaga%20Best%C3%A4mmelserna%20om%20beh%C3%B6righet%20i%20bygglagen%20.pdf>.

Vi lägger fram ändringsförslag å ena sidan utifrån den ovan nämnda bilagan till Kommunförbundets cirkulär, å andra sidan till stor del enligt gällande befogenhetsbestämmelser som grundar sig antingen på lagen eller på förvaltningsstadgan. Nedan redogör vi därför separat bara för andra ändringar än sådana som anses vara av rent teknisk natur.

I Kommunförbundets anvisningar rekommenderas att det i förvaltningsstadgan beaktas vissa uppgifter som i lagen föreskrivs för kommunen och som hänförs till antingen till beredningen eller till verkställigheten av ärenden (särskilt de som nämns på sida 2 i bilagan till cirkuläret). Därför har vi lagt till bestämmelser om detta till stadsstyrelsen (19 § punkt 3), till samhällstekniska utskottet (22 § samhällstekniska utskottets särskilda beslutanderätt punkt 12) och till byggnadsutskottet (22 § byggnadsutskottets särskilda beslutanderätt punkt 1).

Eftersom stadsstyrelsen representerar staden i besvärärenden enligt markanvändnings- och bygglagen (i fortsättningen bygglagen), är det särskilt i tillståndsärenden mer ändamålsenligt att beslutsfattandet sker på annat håll än i stadsstyrelsen. Av den orsaken föreslår vi att ansökningar om undantag i fortsättningen ska behandlas i samhällstekniska utskottet eller i byggnadsutskottet, men att områdesvisa undantag fortfarande ska kvarstå hos stadsstyrelsen. Samtidigt kan vi uppnå målet för revideringen av bygglagen att göra tillståndsprocesserna i samband med byggandet smidigare och snabbare. Tillstånd till mindre undantag i samband med bygglov hör enligt gällande lagstiftning till byggnadstillsynsmyndigheten. Det finns ingen anledning att ändra befogenheten, men i formuleringen har vi beaktat ändringsseriens formulering. Eftersom tröskeln för beviljande av tillstånd höjs i bygglagen, är det nödvändigt att ge byggnadsutskottet rätt att bevilja undantag även om byggandet inte kräver tillstånd. Till övriga delar ska tillstånd för undantag beviljas av samhällstekniska utskottet.

Vi har preciserat beslutsfattandet om placering av samhällstekniska anläggningar. I förvaltningsstadgan har lagts till en befogenhetsbestämmelse som gäller dikning enligt 132 § 2 momentet i bygglagen. Även under samhällstekniska utskottets befogenheter i 22 § i förvaltningsstadgan lades till punkterna om utmärkande i terrängen samt om övervakning av trafikområden och utomhusområden. Båda tilläggen baserar sig på bilagan till Kommunförbundets cirkulär.

Ett nytt stycke ska läggas till i förvaltningsstadgan om ärenden som faller under byggnadsutskottets särskilda befogenheter (§ 22). Bygglagen definierar nämligen inte någon myndighet med befogenheter som gäller de ärenden som nämns i den föreslagna punkten.

I fortsättningen ingår i ett bygglov en granskning av förutsättningarna inom områdesanvändningen (förutsättningar för placering) och en granskning av de väsentliga tekniska kraven (förutsättningar för genomförande). Om sökanden önskar kan kommunen genom ett separat beslut avgöra om det finns förutsättningar för placering. Eftersom byggnadsutskottet beslutar om förutsättningarna för placeringen i samband med bygglov, är det naturligt att samma instans beslutar om ärendet också när förutsättningarna för placeringen behandlas separat på förhand. Bygglovet behöver inte nämnas separat i förvaltningsstadgan eftersom befogenheten härstammar från lagen.

Rivningslov hör enligt gällande lagstiftning till byggnadstillsynsmyndigheten. I bygglagen föreskrivs de till kommunen. I ändringsserien till bygglagen föreslås att ärendet ska överföras tillbaka till byggnadstillsynsmyndigheten. Beviljande av rivningslov för en byggnad som är skyddad i detaljplanen lämnas dock till kommunens prövning. Det finns ingen anledning att ändra befogenheterna.

Byggnadsutskottet kan med stöd av förvaltningsstadgan överföra de befogenheter som det ålagts i stadgan till en tjänsteinnehavare som lyder under utskottet. En tjänst för en VVS-sakkunnig har inrättats vid lokalcentralen (STS 25.01.2021 § 18). Tjänsteinnehavaren arbetar vid behov även som inspektionsingenjör och sakkunnig hos byggnadstillsynen för att vi ska kunna uppfylla kraven i den nya lagstiftningen. Eftersom den VVS-sakkunniga inte är underställd byggnadstillsynen, är det nödvändigt att lägga till en särskild bestämmelse om den sakkunniga i förvaltningsstadgan.

Även om tilläggförslaget av teknisk natur som gäller hälsoskyddsmyndigheten inte hänför sig till revideringen av bygglagen, är det ändamålsenligt att behandla det i detta sammanhang.

Övriga ändringsförslag

I förslaget till ny förvaltningsstadga föreslår vi att namnen på utskotten för undervisning och småbarnspedagogik ändras till utskotten för fostran och utbildning. Därtill föreslår vi att Esbo stads representation i utskotten slopas. Representationen är en kvarleva efter avtalat samarbete med Esbo stad om anordnande av grundläggande utbildning, men Esbo stads representationsrätt har inte längre nämnts i avtal som ingåtts år 2005 eller efter det. Namnändringen skulle träda i kraft genast, men ändringen som gäller Esbo stads representation skulle träda i kraft först under den fullmäktigeperiod som inleds 1.6.2025.

Eftersom medlemskommunens representant vid samkommunsstämman enligt 60 § i kommunallagen utses av ett organ, föreslår vi att det från stadsdirektörens befogenheter (§ 13) slopas att utse stadens representant till samkommunsstämmor. Vi föreslår att stadsdirektören ska få rätt att utse någon annan att företräda staden i nödvändiga sammanhang, utöver de förhandlingar och representationstillfällen som nu nämns (till exempel vid ansökan om olika åtkomsträttigheter). Dessutom föreslår vi att stadsdirektören ska få rätt att utse tjänstemannaledamöterna i påverkansorganen och besluta om avgiften för begäran om uppgifter samt om avgifter som gäller hela staden.

Välfärdsutskottet har bett om en utredning om anordnandet av integration i Grankulla och möjligheten att verksamheten underställs välfärdsutskottet. Integrationen hör för tillfället till stadsstyrelsen, som också ansvarar för organiseringen av arbetskraftsservice. Från och med 1.1.2025 ska Esbo stad för Grankullas räkning organisera servicen för sysselsatta personer som integreras (Esbo-Grankulla sysselsättningsområde). Vi har även som avsikt att komma överens med Esbo stad om organiseringen av servicen för icke-sysselsatta personer som integreras. I enlighet med landets regeringsprogram är nyckeln till integration i Finland arbete. Integrationen och välfärdsarbetet hänger delvis ihop, men å andra sidan finns det stora beröringspunkter mellan sysselsatta och icke-sysselsatta personer som integreras. Detta talar starkare för att integrationen ska förbli under stadsstyrelsen. Sektorerna samarbetar ändå med varandra. Eftersom stadens boenderådgivare vid sidan om sitt eget arbete (60 procent) ansvarar för integrationen (40 procent), skulle det redan administrativt vara besvärligt att flytta integrationen bort från den allmänna förvaltningen och stadsstyrelsen. Vi har dock föreslagit en precisering i detta avseende i förvaltningsstadgan.

Enligt 26–28 § i kommunallagen ska stadsstyrelsen sörja för påverkansorganens verksamhetsförutsättningar. För att detta ska realiseras så effektivt som möjligt föreslår vi att fastställandet av påverkningsorganens verksamhetsstadgar remitteras till stadsstyrelsen. Detta behöver inte nämnas separat under stadsstyrelsens uppgifter och befogenheter.

Enligt 88 § i kommunallagen beslutar ett organ om inrättande och indragning av tjänster. Följaktligen föreslår vi att 31 § i förvaltningsstadgan ändras så att den motsvarar detta.

Enligt 41 § i kommunallagen väljs kommundirektören av fullmäktige även till en visstidstjänst. Därför föreslår vi att 36 § i förvaltningsstadgan ändras så att den motsvarar detta. Samtidigt har vi föreslagit en ändring i befogenheterna mellan stadsstyrelsen och stadsdirektören.

På grund av formuleringarna i 123 § och 39 § i kommunallagen föreslår vi att 66 § och 68 § i förvaltningsstadgan preciseras så att de motsvarar formuleringarna i lagen.

Enligt 90 § i kommunallagen ska förvaltningsstadgan innehålla behövliga bestämmelser om bland annat längden på ledamöternas anföranden i enskilda ärenden, om dessa behövs för att säkerställa sammanträdets förlopp. Bestämmelsen har tolkats varierande i olika kommuner, men i enlighet med Kommunförbundets mallstadga föreslår vi en precisering i 88 § i förvaltningsstadgan.

Vi föreslår att arvodena till påverkansorganens ordförande höjs måttligt på grund av deras arbetsmängd.

I 9, 14, 18, 22, 25, 30, 31, 32, 33, 51, 90 och 118 § i förvaltningsstadgan har vi gjort korrigeringar och preciseringar av teknisk natur.

Stadsstyrelsen beslutade under sitt sammanträde 21.10.2024 (§ 141) att föreslå att bildningsdirektörens titel ändras till bildnings- och välfärdsdirektör. Förvaltningsstadgan som har uppdaterats enligt stadsstyrelsens beslut finns som **bilaga**.

Fullmäktige beslutar att godkänna uppdateringen av förvaltningsstadgan i enlighet med bilagan.

Dessutom beslutar fullmäktige att förvaltningsstadgan träder i kraft när fullmäktiges beslut har vunnit laga kraft, med undantag av ändringarna som gäller organens sammansättning, vilka träder i kraft först i början av nästa fullmäktigeperiod 1.6.2025.

Beslut:

Bilagor:

Förslag till förvaltningsstadga